

Ekonomski odnosi s tujino

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 7/2003

str. 5

Plačilna bilanca Slovenije, I-V 2003, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-V 2002
Tekoče transakcije	6.022,4	6.091,5	-69,1	79,1
Blagovna menjava (FOB)	4.688,7	4.956,9	-268,2	-167,6
Storitve	926,4	665,3	261,1	261,2
Dohodki od dela in kapitala	232,8	319,2	-86,4	-69,5
Tekoči transferi	174,5	150,1	24,4	54,9
Kapitalski in finančni račun	488,6	-503,2	-14,7	-80,9
Kapitalski račun	5,3	-2,2	3,0	2,1
Kapitalski transferi	3,2	-1,0	2,2	0,8
Patenti, licence	2,1	-1,2	0,9	1,3
Finančni račun	483,3	-501,0	-17,7	-83,0
Neposredne naložbe	42,7	-105,0	-62,3	621,6
Naložbe v vrednostne papirje	45,8	-62,0	-16,2	-31,6
Ostale naložbe	394,8	-308,5	86,3	-244,1
Terjatve	22,2	-276,4	-254,2	-217,1
Obveznosti	372,6	-32,1	340,5	-27,0
Mednarodne denarne rezerve BS	0,0	-25,5	-25,5	-428,9
Statistična napaka	83,7	0,0	83,7	1,8

Vir podatkov: BS. Opomba: ¹negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Slovenski blagovni izvoz se od marca naprej upočasnjuje, maja se je namreč na medletni ravni nominalno povečal le za 0.7% (aprila 1.6%, marca 2.3%). V petih mesecih letos se je v primerjavi z istim obdobjem lani blagovni izvoz, izražen v EUR, povečal za 2.5%. Upočasnjena rast blagovnega izvoza je bila poleg skromne rasti izvoza v države EU (indeks 101.8; v Nemčijo se je izvoz znižal, indeks 97.7) posledica padca izvoza v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije (indeks 99.6) in Sovjetske zveze (indeks 99.7, od tega v Rusijo indeks 100.7). Blagovni izvoz v Rusijo, izražen v tekočih USD (tri četrtine se ga namreč realizira v USD), kaže ugodnejša gibanja in se je v primerjavi z istim obdobjem lani nominalno povečal za 24.5%. Ker pa je USD v primerjavi s tolarjem v prvih petih mesecih letos glede na isto obdobje lani nominalno depreciral za 15.9% (v primerjavi z evrom za 23.2%), so se izvozni prihodki, izraženi v tolarjih, povečali le za 4.4%. **Blagovni uvoz** so v petih mesecih letos zaznamovale tudi enkratne transakcije večjih vrednosti, in sicer uvoz civilnega letala ter helikopterjev, zaradi katerih se je v primerjavi z istim obdobjem lani močno povečal uvoz proizvodov za investicije. Brez omenjenih transakcij bi bila rast celotnega blagovnega uvoza v petih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani nižja za 1.3 odstotne točke (3.2-odstotna). Rast nominalnega blagovnega primanjkljaja so, ob hitrejši rasti blagovnega uvoza od izvoza, deloma ublažili **pogoji menjave**, ki so se, po zunanjetrgovinski statistiki (Fisherjev indeks) izboljšali za 0.7 indeksne točke.

Rast storitvene menjave je bila v petih mesecih letos počasnejša od blagovne, izvoz storitev se je v primerjavi z istim obdobjem lani povečal za 2.3%, uvoz storitev pa za 3.2%. Presežek v turizmu se je nekoliko povečal, po eni strani zaradi večjega števila nočitev tujih gostov, po drugi strani pa zaradi upada domačih potovanj v tujino (za 4.7%). Slednje je bilo verjetno deloma tudi posledica skromne rasti realnih dohodkov prebivalstva (mase neto plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja). Zaradi večjega obsega blagovnega uvoza je najvišjo rast od vseh storitev zabeležila menjava transporta, zlasti uvoz transportnih storitev (6.4%). Primanjkljaj se je povečal pri menjavi na znanju temelječih storitev (komunikacijskih, računalniških in informacijskih ter poslovnih storitev).

Podbilanci dohodkov od dela in kapitala in tekočih transferjev sta v petih mesecih letos dodatno poslabšali saldo tekočega računa plačilne bilance. Primanjkljaj v saldu faktorskih dohodkov se je povečal zaradi plačil obresti na izdane obveznice in zadolžnice in najete kredite v tujini, medtem ko je bilo znižanje presežka v tekočih transferjih posledica nižjih prilivov tako v državni kot v ostale sektorje.

Graf: Gibanje podbilanc tekočega računa, v mio EUR

